

משטרת ישראל
נוהלי אגף התנועה

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר: 02.233.17	תת-פרק: תאונות דרכים	פרק: תנועה

נוהלי את"ן

שם: הטיפול בחומר כללי ח.כ

תאריך פרסום: 07/02/2023
תאריך תחילה: 07/02/2023
תאריך ביטול:
נוסח: 2

תוכן עניינים

1. כללי
2. הגדרות
3. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטיים
4. פירוט השיטה
5. פיקוח ובקרה

1. כללי

בפקודת המטא"ר 13.03.01 **הוגדרה תאונת דרכים** כדלקמן: "תאונה שאירעה עקב עבירת תעבורה ובשל הימצאות של רכב בדרך וכתוצאה מכך נפגע אדם או נגרם נזק לרכוש". לעיתים אנו נתקלים באירועים שעל פי חומר הראיות שבהם, מסתבר כי האירוע שדווח אינו עונה להגדרת תאונת דרכים. בעבר, במקרים שלא ענו להגדרה זו של תאונת דרכים, נגזר החומר בתיק "כללי עם נפגעים", זאת בהיעדר אפשרות אחרת למרות שאין מדובר בתאונת דרכים כהגדרתה בפקודת המטא"ר. נוהל זה בא להסדיר את אופן הטיפול וסיווג האירועים שאינם עונים להגדרת תאונת דרכים עפ"י פקודת המטא"ר 13.03.01 והמשך הטיפול בהם.

2. הגדרות

- א. **הממונה על היחידה החוקרת** - ראש מחלק תאונות דרכים (רמת"ד) מרחבי/מחוזי או סגנו לרבות ק' את"ן מרחב אילת (להלן: "**הקצין הממונה**").
- ב. **חומר כללי קטלני** - (להלן: "**ח"כ קטלני**") – תיק שבו חומר ראיות שאינו קשור לתאונת דרכים עפ"י הגדרתה ושבה נהרג אדם ומת מיד, או שנפטר מאוחר יותר.
- ג. **חומר כללי קשה** - (להלן: "**ח"כ קשה**") – תיק שבו חומר ראיות שאינו קשור לתאונת דרכים עפ"י הגדרתה ושבה נפגע בה אדם ואושפז בבית החולים לפרק זמן העולה על 24 שעות שלא לצורך השגחה בלבד.
- ד. **ק' בוחנים מחוזי** - לרבות רמ"ח חקירות את"ן במחוז ת"א (להלן: "**ק' בוחנים מחוזי**").
- ה. **תאונת דרכים** - תאונה שאירעה עקב עבירת תעבורה ובשל הימצאות של רכב בדרך וכתוצאה מכך נפגע אדם או נגרם נזק לרכוש (להלן: "**ת"ד**").
- ו. **תאונת דרכים עם נפגעים** - תאונה דרכים שאירעה עקב עבירת תעבורה ובשל הימצאו של רכב בדרך וכתוצאה מכך נפגע אדם.
- ז. **תאונת דרכים קטלנית** - תאונת דרכים שבה נהרג אדם ומת מיד, או שנפטר מאוחר יותר כתוצאה מן הפגיעה ובלבד שהוכח הקשר הסיבתי שבין אירוע התאונה לפטירה.
- ח. **תיק חומר כללי** - תיק שבו נגזר חומר ראיות שאינו קשור לתאונת דרכים עפ"י הגדרתה (להלן: "**ח"כ**").
- ט. **תיק כללי עם נפגעים** - תיק שבו נגזר חומר ראיות הקשור בתאונת דרכים עם נפגעים, אשר הממונה על היחידה החוקרת החליט שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה.

3. הבסיס החוקי ונהלים רלוונטים

- א. פקודת המטא"ר 13.03.02 - טיפול המשטרה באירוע של תאונת דרכים מסוג "נזק בלבד";
- ב. פקודת המטא"ר 13.03.01 - "טיפול המשטרה באירוע של תאונת דרכים עם נפגעים";
- ג. פקודת המטא"ר 13.02.01 - "טיפול המשטרה בעבירות תעבורה";
- ד. נוהל את"ן מס' 02.233.28 - "סגירת תיקי חקירת תאונות דרכים – עילות, שיקולים, נימוקים והמוסמכים לסגירה";
- ה. נוהל את"ן מס' 02.233.13 - "הטיפול בתאונות דרכים/כללי עם נפגעים/וסיווגן".

4. פירוט השיטה

- א. כל הודעה מדווחת תיבחן מול הגדרת ת"ד. אם התברר כי מדובר באירוע מסוג "ת"ד" יש לפעול בהתאם לאמור בפקודת המטא"ר 13.03.01 "הטיפול בתאונות דרכים עם נפגעים", או לפי פקודת המטא"ר 13.03.02 "הטיפול בתאונות נזק בלבד" בהתאמה.
- ב. בכל מקרה שבו התברר כי האירוע שדווח אינו עונה להגדרת "ת"ד", ייגנו החומר בתיק חומר כללי (ח"כ) ללא המשך חקירתו. במידה ועולה מחומר החקירה שיש להמשיך טיפול ביחידה אחרת, העתקים מחומר החקירה יועברו ליחידה הרלוונטית להמשך טיפול.
- ג. במקרים שבהם קיים חשד לניסיון הונאה או ביום ת"ד, ייחקר המדווח בצורה מקיפה, תוך מתן דגש על בירור מירב הפרטים הרלוונטיים שבעזרתם יהיה ניתן להגיע להחלטה האם מדובר בתאונה או שעולה חשד להונאה או לביום תאונה. חומר חקירה ממנו עולה חשד לדיווח כוזב ייגנו בתיק חומר כללי (ח"כ) והעתק מחומר החקירה יועבר ליחידת החקירות הפלילית הנוגעת.
- ד. במקרים בהם התברר כי התאונה נגרמה כתוצאה מפעולה מכוונת של אדם שביקש להתאבד, או לפגוע במזיד באדם אחר או ברכוש, ייגנו החומר בתיק חומר כללי (ח"כ), **העתקים** מחומר החקירה יועברו לתחנה הנוגעת עם המלצת הקצין הממונה לטפל בחומר במישור הפלילי.
- ה. במקרים בהם חומר הראיות אינו קשור לתאונות דרכים על פי הגדרתה ושה נפגע אדם ואושפז בבית החולים לפרק זמן העולה על 24 שעות שלא לצורך השגחה בלבד, ייגנו החומר בתיק חומר כללי קשה (ח"כ קשה), **העתקים** מחומר החקירה יועברו לתחנה הנוגעת עם המלצת הקצין הממונה לטפל בחומר במישור הפלילי.
- ו. במקרה של אירוע בו נפטר אדם הנוהג/נוסע ברכב, ועולה חשד כי אין מדובר בתאונות דרכים (לדוגמה: נהג עומד בצומת מרומזר מסיבה כלשהיא חווה אירוע לבבי ונפטר, או נוהג ברכב סוטה לימין הדרך ופוגע קלות במעקה בטיחות, אין עבירת תנועה, בתעודת הפטירה ובתיעוד הרפואי נרשם כי מותו ניגרם כתוצאה מאירוע לבבי או בריאותי אחר), יסווג התיק כח"כ קטלני. הבוחן יטפל באירוע ובתיק כמו בכל תיק ת"ד קטלנית, בתחילה יערב גורמי תחנה ובסיום החקירה יעביר **העתקים** מחומר החקירה לתחנה הנוגעת, ייסכם התיק ויעבירו בדרכי הפיקוד לפרקליטות הנוגעת.
- ז. בכל אירוע שבו עולה חשד כי לא מדובר בת"ד קטלנית, אלא בח"כ קטלני, ק' הבוחנים המחוזי יתייעץ באופן מיידי עם רמ"ד ת"ד באת"ן **ורק לאחר החלטת רמ"ד ת"ד יסווג האירוע כח"כ קטלני**.
- ח. בכל מקרה בו התברר בעת החקירה כי נעברה עבירת תעבורה שאינה קשורה לאירוע כגון: אי חידוש רשיון, חוסר ביטוח, רישיון נהיגה לא תואם את סוג הרכב, המוסמך לגניזה יוכל רשם היחידה לשחזר דו"ח בגין עבירת התעבורה שנעברה בהתאם לפקודת המטא"ר 13.02.01 טיפול המשטרה בעבירות תעבורה. מס' הדו"ח יירשם במזכר ויצורף לחומר החקירה.
- ט. גניזת תיקי חקירה בסיווג ח"כ, תבוצע בהתאם לנוהל את"ן מס' 02.233.28 - "סגירת תיקי חקירת תאונות דרכים – עילות, שיקולים, נימוקים והמוסמכים לסגירה".
- י. כל אחד מבעלי התפקידים שיפורטו להלן, שדרגתו פקד לפחות יהא מוסמך לגנוז חומר חקירה בתיק "חומר כללי":

(1) ראש מדור תאונות דרכים;

(2) קצין בוחנים ארצי;

- (3) ראש מחלק חקירות את"ן ת"א ;
- (4) קצין בוחנים מחוזי ;
- (5) קצין את"ן מרחבי ;
- (6) ראש מחלק תאונות דרכים או סגנו ;
- (7) קצין חקירות תאונות דרכים.

5. פיקוח ובקרה:

- א. ק' הבוחנים המחוזי יהיה אחראי לבצע הליכי פיקוח ובקרה בשוטף, בו יפקח כי היחידות פועלות על פי המפורט בנוהל זה.
- ב. מדור ת"ד יבצע בקרה שנתית בה ייבדק כי המחוזות פועלים בהתאם לאמור לעיל, סיווגי תיקי חקירה, עילות ונימוקי הסגירה לרבות הגורמים המחליטים לגניזה.